

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΠΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ ·Εν Ἀθήναις φρ 18—·Εν δὲ ταῖς ἑπαρ. φρ. 18—·Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 20.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΟΠΑΖΑΡΟ.

Ἡ ἀπάντησις τοῦ Κουμουδούρου! Τὴν εἶδομεν, τὴν ἀνέγνωσαμεν, τὴν ἐψηλαφήσαμεν! Ἀλλὰ, βεβαιωθῆτε, οὐδὲν εἶχομεν ἀνάγκην οὔτε νὰ τὴν ἴδωμεν, οὔτε νὰ τὴν ἀναγνώσωμεν, οὔτε νὰ τὴν ψηλαφήσωμεν. Τὴν ἐγνωρίζομεν χωρὶς νὰ τὴν προγνωρίζωμεν. Τὴν ἠσθανόμεθα, χωρὶς νὰ τὴν προαισθανώμεθα.

Ὅταν μεταβαίνης εἰς φρενοκομεῖον, περιφέρεσαι εἰς τὰς αἰθούσας τῶν διαφόρου βαθμοῦ, ποιοῦ καὶ ποσοῦ τρελλῶν, τοὺς ἀκούεις ὁμιλοῦντας ἀναμεταξύ των ἢ κατὰ μόνας, ἀπαντῶντας εἰς τὰς ἐρωτήσεις σου ἢ προβάλλοντάς σοι αὐτοῦ ἐρωτήσεις· ὅλα των εἶναι παράδοξα, μορφῇ, λόγοι, κινήσεις, φυσιολογία, σκέψεις. Ὅλα μὴ φυσικά· καὶ ὁμῶς οὐδεμία σὲ καταλαμβάνει ἐκπληξίς· διότι εὐρίσκεσαι εἰς κατὰστημα τρελλῶν. Δύναται οἱ τρελλοὶ νὰ σοῦ ἐπιτεθοῦν, νὰ σὲ μυκτηρίσουν, νὰ σὲ ἐκλάβουν ὡς ἑκατομμυριοῦχον, ἐνῷ δὲν ἔχεις νὰ τοῖς δώσῃς ὀβολόν, νὰ σὲ προσκυνοῦν ὡς ἡγεμόνα, νὰ σὲ λατρεύουν ὡς θεόν καὶ ἔπειτα νὰ σοῦ δίδουν καὶ καμμία κλωτσιά, ἐξ ὧν αὐτῶν σὺ δὲν θὰ ταραχθῇς, τὸ πολὺ θὰ γελάσῃς ἢ θὰ κλάυσῃς. Ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ δι' οὐ ἐταξιδεύομεν, εἰς πτωχὸς Χίτος ἐφαντάζετο ἑαυτὸν ἐξάδελφον τῆς Βασιλίσσης καὶ ἀνεψιὸν τοῦ Βασιλέως, ἐνίοτε Βασιλέα αὐτὸν τὸν ἴδιον. Ἐκέκτητο ἰδιοκτησίαν 44,000 ὠθηκτῶν ἐν Σεβαστουπόλει, οὐ τὰ ἡμίση, ἔλεγε, πυργωτά. Ἡμεῖς εἴμεθα, κατ' αὐτὸν, ἰδιοκτῆτης τοῦ πλοίου. Εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Πετροπόλεως διέθετε πενήντα ἑκατομμύρια πώλια, τὰ ὁποῖα ὁμῶς ἀντήλλασεν ἀντὶ ἐπενδύτου καὶ ζεύγους ὑποδημάτων. Ἡ Βασιλίςσα θὰ τοῦ ἐχάριζεν χρυσοῦ πλαγίαυλον, τὸν ὁποῖον παίζων θὰ τὴν διεσκέδαζεν. Θὰ ἐψάλλε δὲ καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς. Οὐχ' ἥσπον—ἐπειδὴ ἦτο τὴν τέχνην τσαγκάρης—θὰ κατσκεύαζε καὶ τὰ αστιβάλια τῆς Βασιλίσσης καὶ τοῦ Βασιλέως».

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔλεγε φυσικώτατα καὶ ἡμεῖς τὸν ἠκούσαμεν φυσικώτατα. Ὀνομάζετο Δημήτρης. Δόγμα τοῦ Δημήτρη!

Ἐ! λοιπόν! Δόγμα τοῦ Κουμουδούρου σὰς λέγομεν, προκειμένου περὶ τῆς ἀπαντήσεώς του πρὸς τὴν διακοίνωσιν τῶν δυνάμεων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει κυριαρχεῖ τώρα περισσότερον ἢ πείνα παρὰ ὁ Σουλτάνος. Διὰ τοῦτο εἰς ἀπλούστατος τραπέζιτης Ἑλλήν, ὁ λεγόμενος Ζαρίφης, κατήντησε κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας ὁ ἀληθὴς Κυρίαρχος τῆς Σταμπούλ· εἶναι ὁ θεὸς τῆς πείνας· οἱ δ' εὐφρολογούντες Βυζαντινοὶ ὁμιλοῦντες περὶ αὐτοῦ, δὲν λέγουσιν ὁ Ζαρίφης τοῦ Σουλτάνου, ἀλλὰ ὁ Σουλτάνος τοῦ Ζαρίφη. Ἐν αὐτῇ λοιπόν τῇ πόλει τοῦ Σουλτάνου, τῆς πείνης καὶ τοῦ Ζαρίφη πηγαίνει ν' ἀγοράσῃς κάτι τι, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ φίλου σου Κωνσταντινουπολίτου· σοῦ ζητεῖ ὁ Ἑβραῖος ἢ ὁ Τούρκος τοῦ Τσαρσιγῆ γρόσια ἑκατὸν, σὺ ἐτοιμάζεσαι ἢ νὰ ἀρνηθῇς τὴν ἀγοράν ἢ νὰ τοῦ δώσῃς τὸ ὀλιγώτερον ὀγδοῦντα· ἀλλ' εἰς τὰς προπαρασκευάς σου αὐτάς, προπαρασκευάς Τουρκίας, παρεμβαίνει ἡ μεσολάβησις τοῦ φίλου σου, ὡς νὰ εἰπώμεν ἡ μεσολάβησις τῆς Εὐρώπης· εἴκοσι, λέγει εἰς τὸν Ἑβραῖον, ἢ εἰς τὸν Τούρκον, τὸ δίδεις; ὁ Ἑβραῖος ἢ ὁ Τούρκος διεμαρτύρεται, κάμνει τὸν σταυρόν του ἂν εἶσαι χριστιανός, ὀρκίζεται ὅτι μπορεῖ μετ' ὀλίγα λεπτά νὰ χρεωκοπήσῃ ἂν τὸ δώσῃς εἰς αὐτὴν τὴν τιμὴν καὶ σχεδὸν σὲ ραντίζει μετὰ δάκρυα τῆς ὑποκρισίας του ἢ τὸν σίελον τῆς εὐγλωττίας του· σὺ, σχεδὸν συγκεκινημένος—ὡς νὰ ἐλέγομεν ἡ Ἀγγλία ἀπέναντι τοῦ Κουμουδούρου—μὴ θέλων νὰ φέρῃς τοιαύτην καταστροφὴν, κάμνει νὰ φύγῃς· σὲ παρακολουθεῖ καὶ ὁ φίλος σου· ἀλλὰ ποῦ νὰ φύγῃς; Ὁ Τούρκος ἢ ὁ Ἑβραῖος σὲ κυνηγᾷ. Τί δίδεες; Ἐλάσα! Δῶσε ἐννενηντα πέντε, μὰ τὸ Θεὸ χάνω, δὲν πιστεύεις, δῶσε ἐννενηντα. Τί δίδεις ἐσύ· δὲν πειράζει· ἐδῶ εἶναι παζάρι· δῶσε δέκα, δῶσε πέντε, πᾶστο χάρισμα. Ὅποτε ὁ φίλος παρεμβαίνει μετ' ὑφὸς ἀποφασιστικόν. Τὸ δίδεις εἴκοσι; Ὁ τόνος μετὰ τὸν ὁποῖον τὸ εἶπεν ἔπεισε τὸν Ἑβραῖον ὅτι κιν-

δυνεύει νὰ χάσῃ τὰ εἰκοσι καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά τὸ πρᾶγμα εἶναι εἰς χεῖράς σας.

Ἀντικαταστήσατε τὸν Κουμουνδούρου διὰ τοῦ Ἑβραίου ἢ τοῦ Τούρκου καὶ ἔχετε ὅλον τὸ πνεῦμα τῆς ἀπαντήσεώς του πρὸς τὴν διακοίνωσιν τῶν δυνάμεων.

Ἄφρανταζόμεν ὅτι θὰ λάβω ὅλην τὴν Ἡπειρον καὶ τὴν Θεσσαλίαν—τὰ ἑκατὸν τοῦ Ἑβραίου—ἀλλὰ σεῖς τῶρα μὰς προτείνετε ἄλλην ὁροθετικὴν γραμμὴν—τὰ εἰκοσι τοῦ φίλου σας.—Ἀλλ' αὕτη ἡ γραμμή δὲν μοι συμφέρει ὅπως διόλου· δὲν εὐρίσκω εἰς αὐτὴν καμμίαν φυσικὴν ὑπεράσπισιν, προβλέπω ἐν τῷ παρόντι μὲν ὅτι θὰ ἔχω δυσχερείας, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι κινδύνους. — Αἱ περὶ χρεωκοπίας ἀπειλαὶ τοῦ Ἑβραίου.—Οὐχ ἥσσαν ἀπέναντι τῆς προσκλήσεως τῆς Εὐρώπης ἀναγκάζομαι νὰ ἐρωτήσω ἂν τοῦλάχιστον καὶ ἡ λύσις αὐτὴ θὰ ἐπέλθῃ ταχέως καὶ εἰρηνικῇ.—Τὸ τί δίδεσθαι; τοῦ ἐμπορίου. — Μετὰ λύπης ἡ κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔμαθεν ὅτι ἡ προσδοκία διαταράξεως τῆς εἰρήνης ἤρκεσεν ὅπως ἀγάγῃ τὴν Εὐρώπην εἰς τροποποίησιν τῆς ἐν Βερολίνῳ ληφθείσης ἀποφάσεως αὐτῆς.—Ἡ λύπη τὴν ὅποιαν ἠσθάνθη ὁ Ἑβραῖος ὅταν ἤκουσε τὰ εἰκοσι τοῦ φίλου σου.—Ἡ Ἑλλάς ἐπιθυμεῖ τὴν εἰρήνην καὶ εἶναι εὐγνώμων πρὸς τὴν Εὐρώπην· οὕτω θέλει σπεύσει εἰς τὴν κατάληψιν τῶν ἀνηκουσῶν αὐτῇ χωρῶν. — Τὸ : Ἔλα πάρτοοο! τοῦ Ἑβραίου.—Ἀλλὰ μεθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ βαδίσῃ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς εἰρήνης, οὔτε ἄξιον ἑαυτῆς οὐδὲ γενναῖον δι' αὐτὴν νομίζει νὰ βλέπῃ ἐγκαταλειμμένα εἰς τὴν παρούσαν αὐτῶν τύχην τὰ τέκνα τῆς, ἅτινα ἀφίονται ἐκτὸς τῆς νέας γραμμῆς. — Ἡ τελευταία φλυαρία τοῦ Ἑβραίου ὅστις ἐνῶ σὰς τὸ δίδει προσθέτει συγχρόνως: Ζημιόνουμασαι μὰ τὸν σταυρό!

Σὰς διαβεβαιούμεν ὅτι τὰς γραμμάς αὐτάς οὐδεὶς ἐμπνέει χόλος· διότι, ὅσῃν χολὴν εἰχομεν τὴν ἐξαντλήσαμεν ἐναντίον τοῦ κ. Κουμουνδούρου καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥσσαν ἐναντίον ὅλων τῶν πολιτευομένων τῆς Ἑλλάδος. Τώρα ἔχομεν τὴν ἀπάθειαν τοῦ ἀπηλιπισμένου. Τοιαύτην ἀπάθειαν μὰς διηγῆθη ὅτι εἶχεν εἰς Χίος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ σεισμοῦ ὅστις εὐρέθη δὲν ξεύρομεν ποῦ τὴν στιγμὴν τῆς καταστροφῆς, ὃ δὲ τρόμος τοῦ τηλικούτος ἦτο ὥστε νομίζων ὅτι δὲν ἦτο σεισμός, ἀλλὰ τέλος τοῦ κόσμου, δὲν τὸ κούνησε ἀπὸ τὴν θέσιν του ἥτις τῷ ἐφαίνετο λίαν ἐπισφαλὴς καὶ ἀκριβὴς διότι δὲν τὸ ἐκούνησεν ἐσώθη. Ἡμεῖς βεβαίως ἐκ τῆς ἀπαθείας μας οὐδεμίαν προσδοκῶμεν σωτηρίαν, ἀλλ' ἀπέναντι τῆς τρομερᾶς θέσεως εἰς ἣν μὰς ἔφερεν ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Κουμουνδούρου εὐρισκόμεθα εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου ὅστις ἐνώπιον πολλῶν καταστροφῶν πληττουσῶν αὐτὸν βλέπει αἰφνης ξηρανομένας τὰς πηγὰς τῶν δακρύων, ὅπως τοῦ σεισμοῦ διαρκούντος ξηραίνονται αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων.

Ὁ κ. Κουμουνδούρος εἶχε δύο μεγάλας ὁδοὺς τιμῆς καὶ καθήκοντος ἐνώπιόν του.

Ἐὰν μὲν ἔβλεπε τὸν τόπον ἀρκούντως παρσκευασμένον πρὸς πόλεμον θὰ ἀπέκρουε τὸ ἄδωρον τῆς Εὐρώπης δῶρον καὶ θ' ἀνελάμβανε πόλεμον οὐχὶ συμφέροντος ἢ κατακτιήσεως, ἀλλὰ πόλεμον τιμῆς διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ διὰ τὴν Εὐρώπην αὐτήν.

Ἐὰν δὲ ἔβλεπε πολλὸν ἀνίσους τὰς δυνάμεις τοῦ τόπου τοῦ πρὸς τὰς δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου θὰ ἐκήρυττεν ὅτι δὲν ἐννοεῖ οὔτε κατὰ κεραίαν νὰ παρεκκλίνῃ τῆς γραμμῆς τῆς

Συνδιασκέψεως καὶ θὰ ἐξηκολούθει παρασκευαζόμενος ἡρέμα, ἔπολύων τοὺς ἄχρι τοῦδε ἀπογυμνασθέντας ἄνδρας, κρατῶν τὴν ἐσθρέειαν ἐπὶ δύο τρεῖς μῆνας, ἀπολύων εἴτα καὶ αὐτὴν, προσκαλὼν τὴν ἐθνοφρουρὰν εἰς γυμνάσια κατὰ νομοῦς, ἐπαρχίας καὶ δήμους καὶ ἀναμένων τὴν πρώτην εὐκαιρίαν ὅπως ῥίψῃ τὸν δαυλὸν τοῦ πολέμου εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολήν.

Ἀντὶ τούτων προὔτιμκε νὰ ἐξευτελισθῇ ἐξευτελίσας τὴν Ἑλλάδα καὶ τῶρα μετανοεῖ ὥς ὁ Ἰούδας χωρὶς νὰ ἔχη ὅμως καὶ τὸ θάρρος ἑνὸς Ἰούδα ὅπως ἐν ταῖς ἀγλαῖς αὐταῖς ἡμέραις ἐξαγοράσῃ τὴν ψυχὴν του ἀντὶ ἀγχόνης.

Καλιθέαν.

ΕΝΤΥΠΙΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἐθνικοῦ Δεσμοῦ

(Ἐκ τοῦ Λόγου Ῥηγοπούλου)

Ὁ αἰθνικὸς Δεσμός ἐστίν, ὡς εἰπεῖν, φωνογραφία πολιτική, εἶναι λαμπρὰς ἡλεκτρικὴ τοῦ πνεύματος, εἶναι μηχανὴ πρὸς ἐξοδὸν ἐκ τῆς ἀβύσσου, εἶναι σιδηροδρόμος, δι' οὗ θὰ μεταφέρωμεν τὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς εἰσέτι ὑποδουλωμένους ἀδελφούς μας, οἵτινες ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ περιμένουν τὰς ἡμῶν βοήθειαν, βασιανίζοντες ἀπὸ τὸν Ἀσιανὸν ἡμῶν τύραννον καὶ ἀπειλούμενοι ἤδη ἀπὸ νέους καὶ διαφόρους κινδύνους.

Ἡδὴ, Κύριοι, πρὸς λύσιν τοῦ σημερινοῦ ἡμῶν ζητήματος ἰνάγκη ν' ἀναβῶμεν μακρὰν, ὑψηλὰ εἰς τοὺς Ὀλύμπους καὶ ἐτι πλέον, εἰς τὴν γένεσιν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος. Ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα θὰ φέρωμεν τὸ σωτήριον φῶς εἰς τὸ σκοτεινὸν σπήλαιον· ἐκεῖ θὰ εὕρωμεν τὸ ἀληθὲς νῆμα, δι' οὗ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸν λαβύρινθον καὶ θὰ φονεύσωμεν, ὡς ἄλλοι Θεοεῖς, τὸν φοβερὸν Μινώταυρον.

Ἡδὴ, Κύριοι, ἐξ ὧν εἵπομεν, πῶς δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν, διὰ μονογραφίας, τὸ Ἀνατολικὸν ἢ Ἑλληνικὸν ζήτημα ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ μέχρι τέλους; Ὅταν ὁ Ἑλληνισμὸς προσβάλλεται, τότε τὸ ζήτημα ἐκεῖνο εἶναι μία ἀντινομία πόλεμος ἢ αἰτία πολέμου· εἶναι ἐν δράμα τοῦ Σαίξπηρ. Ὅταν δὲ ὁ Ἑλληνισμὸς ἀφίεται ἐλεύθερος καὶ δικαιοῦται τότε τὸ Ἀνατολικὸν ζήτημα εἶναι μία ἀρμονία—ιστορικῶς, ἐκπολιτιστικῇ λαμπαδοφορία, πολιτικῶς, ἰσορροπία τοῦ κόσμου, οἰκονομολογικῶς, αὐξήσις τῆς παραγωγῆς τοῦ παγκοσμίου πλούτου· εἶναι γαλήνη τοῦ Ὀλύμπου, μεταμόρφωσις τοῦ Θαδῶρ, ἐν δράμα τοῦ Σοφοκλέους.

Τοῦ πρώτου λοιπὸν τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος ὁ Ὅμηρος ἦτο ὁ ψάλτης, ὁ Γλάδστον ἦτο ὁ ἱστορικός... Ἐνας ἐλείπεν, ὁ φυσιοδίφης αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ εὐρέθη· εἶναι ὁ κ. Σχλιέμαν, ὁ ἀνακαλύψας ὑπὸ τὴν γῆν τὸ Ἀνατολικὸν ἐκεῖνο ζήτημα. Τὸ δὲ ἐν Ἀθήναις ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθὲν ὥραιον οἰκοδόμημα Ἰλίου Μέλαθρον ἠξεύρετε τί εἶναι; Εἶναι ἀρχιτεκτονικὸν τι σκιαγράφημα τοῦ πρώτου Ἀνατολικοῦ ζητήματος.